

Verslag van het ingevolge artikel 5, sub d., j^o 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen de Minister van Verkeer en Waterstaat, de Rijksdienst voor het Wegverkeer, en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden op het beleidsterrein Rijksdienst voor het Wegverkeer voor wat betreft de actoren Minister van Verkeer en Waterstaat en de Rijksdienst voor het Wegverkeer, 1951 -

Samensteller: drs. G. Beks
Den Haag, januari 2005

Inleiding

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, eerste lid van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995, 671). De lijst heeft de vorm van een Basis selectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B= te bewaren; V= (op termijn) te vernietigen).

Het beleidsterrein Rijksdienst voor het wegverkeer

Op 9 februari 1951 werd de Rijksdienst voor het Wegverkeer een zelfstandige dienst van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De dienst hield zich bezig met het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid op het gebied van de toelating en de registratie van voertuigen en voertuigtypen en het toezicht hierop. Op 1 juli 1996 werd de dienst een Zelfstandig Bestuursorgaan (ZBO). Op die datum wijzigde de naam van de organisatie in RDW en maakte de organisatie niet langer deel uit van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De verzelfstandiging betekende een wijziging van het takenpakket van de RDW. Voortaan hield de RDW zich met name bezig met uitvoerende taken. De ontwikkeling van beleid en wet- en regelgeving bleef berusten bij de minister van Verkeer en Waterstaat.

Bij de uitvoering van het beleid heeft de RDW de volgende vier kerntaken:

Toelating

- het toelaten van voertuigen tot de weg door middel van het afgeven van goedkeuringen (met betrekking tot voertuigen en voertuigtypes, voertuigonderdelen, systemen, inrichtingen en bijzondere constructies) op basis van technische voorschriften;
- het keuren van voertuigen, met name van voertuigen met een bijzondere toepassing zoals ambulances en bussen;
- het verstrekken van ontheffingen voor uitzonderlijke transporten voor de rijkswegen.

Documentafgifte

- de afgifte van kentekenbewijzen, rijbewijzen en bromfietscertificaten;
- de afgifte van verklaringen ten behoeve van de verkrijging van taxikentekenplaten.

Toezicht en controle

- het erkennen van bedrijven om te keuren (APK), constructiewijzigingen aan te brengen (tachografen, snelheidsbegrenzers en LPG-installaties), kentekenplaten af te geven, of voertuigen in de bedrijfsvoorraad op te nemen;
- het toezicht houden op door de RDW erkende bedrijven;
- het toezicht houden op de productie en de kwaliteitssystemen van houders van typegoedkeuringen;
- het handhaven van voertuiggebonden verplichtingen op het gebied van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen en de APK;
- het faciliteren van handhaving en opsporing.

Registratie en informatieverstrekking

- het verzamelen, bewerken en beheren van diverse basisregisters, zoals het kentekenregister, het Centraal Register Wet Aansprakelijkheid Motorvoertuigen en het Centraal Rijbewijzen- en Bromfietscertificatenregister en
- het verstrekken van informatie uit de registers

Deze taken van de RDW richten zich onder meer op houders en eigenaren van voertuigen, organisaties en personen die bezig houden met de productie, reparatie en het keuren van voertuigen, organisaties die zich inzetten voor veiligheid in het verkeer en instanties die zich bezig houden met de bestrijding van fraude en criminaliteit rond voertuigen.

Hoewel de RDW sinds de verzelfstandiging met name uitvoerende taken verricht, voert de organisatie ook nog enkele beleidsgerelateerde handelingen uit. Op nationaal niveau voorziet de RDW de ministers van Verkeer en Waterstaat en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening gevraagd en ongevraagd van advies; op Europees niveau neemt de RDW namens verschillende ministers deel aan overleggen van de Europese Unie en de Economic Commission for Europe over voertuigtechnische onderwerpen.

Het doel dat de overheid via het optreden van de RDW tracht te verwezenlijken is het bewaken van de veiligheids- en milieuaspecten van het Nederlandse wagenpark, het registreren van gegevens van voertuigen, hun eigenaren/houders en de afgegeven documenten, het verstrekken van correcte en volledige informatie aan derden hieromtrent en het scheppen van voorwaarden ter voorkoming en bestrijding van fraude en criminaliteit in opdracht van de Nederlandse overheid.

Belangen ex art.2, sub c en d van het Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

ALGEMENE SELECTIECRITERIA	
HANDELINGEN DIE WORDEN GEWAARDEERD MET B (ewaren)	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
1. <i>Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.

2.	<i>Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieronder valt ook het toetsen van en het toezien op beleid. Hieruit worden niet perse consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
3.	<i>Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
4.	<i>Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
5.	<i>Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
6.	<i>Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de recht- en bewijszoekende burger en voor overheidsorganen
 Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen van de Rijksdienst voor het Wegverkeer en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek
 In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht. Door de deelnemers aan het driehoeksoverleg is ook de mening gevraagd van dr. ing. G.P.A. Mom, historicus en materie-deskundige op het gebied van de mobiliteitsgeschiedenis. Voor wat betreft het onderdeel kentekenregistraties werd ook aan ir. J. Polman, werkzaam bij het ECMD te Eindhoven, advies gevraagd. De heer Polman werd voorgedragen door de heer Mom als deskundige op het gebied van kentekenregistraties. Tijdens het overleg werd de heer Mom bij gestaan door ing. J. Klitsie, commercieel directeur van het ECMD.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

Totstandkoming van de ontwerp-selectielijst

Het BSD is gebaseerd op het institutioneel onderzoek dat bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer werd verricht in 2003. Dit institutioneel onderzoek resulteerde in *Het blik waardig keuren. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de RDW, 1951-* (Veendam 2004). Dit rapport is niet in druk verschenen.

Driehoeksoverleg

Aan het driehoeksoverleg werd door de volgende personen deelgenomen:

Beleidsdeskundigen

O. Langemeijer, beleidsmedewerker Juridische Zaken bij de RDW;
Mevrouw drs. W.E. Overeem, samenstelster van het RIO en BSD in opdracht van de RDW en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Archiefdeskundigen

Mevrouw drs. F. Binnendijk, adviseur a.i. bij SSO/ Facilitair Adviescentrum/ DIV bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat;
H. Kleefman, hoofd DIV bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer.

Als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris trad drs. G. Beks op.

Tijdens het driehoeksoverleg traden als historici en materiedeskundigen op dit beleidsterrein op:
dr. ing. G.P.A. Mom, programmaleider transportgeschiedenis bij de Technische Universiteit Eindhoven;
ing. J. Klitsie, commercieel directeur van het European Centre for Mobility Documentation (ECMD) te Eindhoven;
ir. J. Polman, als specialist op het gebied van kentekenregistraties verbonden aan het ECMD.

Inhoudelijk verslag

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst op het beleidsterrein rijksdienst wegverkeer vond plaats op 16 november 2004. De wijzigingen zijn in het BSD door mevrouw Overeem verwerkt. Vervolgens werd ook het gewijzigde BSD met het verzoek om commentaar voorgelegd aan de materiedeskundigen. Op dit concept werd door hen een reactie gegeven.

Hieronder volgt een overzicht van de handelingen waarover tijdens het driehoeksoverleg gesproken is, en de eventuele wijzigingen die dat voor de voorgestelde waarderingen met zich mee heeft gebracht.

Algemene opmerkingen

De vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris deelt mede dat het voorliggende BSD een actualisatie van de in 1997 voor de RDW vastgestelde selectielijst. Voor de Minister van Verkeer en Waterstaat is het onderhavige BSD een nieuw selectie-instrument omdat de handelingen voor deze minister in 1997 niet vastgesteld zijn. De RDW en het takenpakket van deze organisatie met de verantwoordelijke minister (= Minister van Verkeer en Waterstaat) staan hierin centraal.

In de periode vóór de verzelfstandiging maakte de RDW nog deel uit van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. In het RIO en het BSD is ervoor gekozen de handelingen met betrekking tot het personeelsbeleid, huisvesting en informatie- en communicatiebeleid uit die periode (1951-1996) te verwijzen naar de rijksbrede RIO's.

De materiedeskundige, de heer Mom, constateert dat de reconstructie van het voertuigbestand in Nederland na de Tweede Wereldoorlog onmogelijk wordt. De persoonlijke reconstructie van de geschiedenis van een auto wordt onmogelijk. Deze geschiedenis is van groot belang voor liefhebbers van old-timers. Zijn conclusie is dat er helaas al veel materiaal vernietigd op grond van de selectielijst uit 1997 is. Door de vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris wordt er op gewezen dat het archief van de RDW tot en met 1997 aan het Nationaal Archief overgedragen is en dat daarnaast nog de typegoedkeuringen van de voertuigen op korte termijn overgedragen worden. De

materiedeskundige, de heer Mom, is verheugd te vernemen dat er toch nog informatie bewaard is gebleven.

Daarnaast vragen de heren Mom en Klitsie zich af of het ECMD de te vernietigen bescheiden kan opnemen in haar collectie. De vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris wijst erop dat, rekening houdend met de bepalingen in de Archiefwet 1995 het niet mogelijk is om neerslag die voor vernietiging is aangewezen over te dragen aan derden.

Mevrouw Overeem en de heer Kleefman leggen uit dat voor een aantal waarderingen aansluiting is gezocht bij het privacyreglement van de RDW. De persoonsgegevens worden met het oog op de privacy uit de bestanden verwijderd. Naar aanleiding van deze toelichting vraagt de heer Mom of het mogelijk is om bij de kentekenregistraties ook de woonplaats te bewaren. De heer Langemeijer deelt mede dat dit thans nog niet mogelijk is. De RDW zegt toe na te gaan of met de wens van de heer Mom rekening gehouden kan worden. Hierover zal in een later stadium tussen de RDW en de materiedeskundige overleg worden.

Opmerkingen bij de verschillende handelingen

Handeling 134 (het (laten) testen van voertuigen, voertuigonderdelen, uitrustingsstukken of voorzieningen ter bescherming van personen ten behoeve van de afgifte van typegoedkeuringen)

Aangezien het zowel de materiedeskundigen als de vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris niet duidelijk was of de "technische aspecten" van de typegoedkeuringen ook onderdeel zijn van deze handeling wordt een aantal dossiers bekeken. Uit deze dossiers is gebleken dat de "technische aspecten" niet de neerslag van handeling 134 zijn maar van handeling 136 (het afgeven van typegoedkeuringen voor voertuigen). Op grond hiervan is besloten de waardering van handeling 134 niet te wijzigen.

Handeling 137 (het afgeven van typegoedkeuringen voor voertuigonderdelen, uitrustingsstukken of voorzieningen ter bescherming van personen)

De materiedeskundige, de heer Mom, vroeg zich af waarom gekozen is voor een vernietigingstermijn van 100 jaar. Mevrouw Overeem legt uit dat zolang een voertuig nog op de weg is, het vanuit administratief oogpunt noodzakelijk is om ook de typegoedkeuringen voor voertuigonderdelen, uitrustingsstukken of voorzieningen te bewaren. De termijn van 100 jaar is gekozen zodat zo goed als zeker gegarandeerd is dat een bepaald type voertuig niet meer op de weg rondrijdt. Deze uitleg is voor de overige deelnemers aan het overleg afdoende.

Handeling 185 (het bijhouden en beheren van een register van typegoedkeuringen)

De vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris wijst op het belang van de neerslag van deze handeling voor historisch onderzoek naar auto's. Door de materiedeskundigen wordt deze mening onderstreept. De voorgestelde waardering van handeling 185 wordt gewijzigd in; typegoedkeuring voor voertuigtype: B 1 en typegoedkeuringen voor voertuigonderdelen: V 100 jaar. Deze wijziging heeft de instemming van alle deelnemers aan het driehoeksoverleg.

Handeling 206 (het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het werkterrein van de RDW)

De heer Mom pleit voor het bewaren van de neerslag van handeling 206 aangezien er zeer weinig bekend is over de wegmobiliteit van voor 1945. De reconstructie van de wegmobiliteit is erg lastig omdat deze veelal niet in het eindrapport terug te vinden is. Mevrouw Overeem en de heer Langemeijer wijzen er op dat hier een handeling betreft die in 1996 voor het eerst verricht wordt. De vertegenwoordiger van de algemeen rijksarchivaris onderschrijft dit en stelt voor om de waardering V te handhaven. De overige deelnemers kunnen zich in dit voorstel vinden.

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.

Het verslag is voorgelegd aan alle bij het driehoeksoverleg betrokken personen. Deze hebben per e-mail aan de vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris hun goedkeuring aan dit verslag gegeven.